

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦІАЛЬНАЯ

№

ГАЗЕТА.

66.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZEDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 21-го Августа — 1845 — Wilno. PIATEK, 24-go Sierpnia.

ВНУТРЕШНІЯ ИЗВѢСТИЯ.

Санктпетербургъ, 18 Августа.

Дополнениемъ къ Высочайшему Приказу, отданному по военному вѣдомству Іюля 26-го для Государя Императоръ объявилъ полную и совершенную Свою признательность Генераль-Инспектору по Инженерной Части, Его Императорскому Высочеству Великому Князю Михаилу Павловичу, за превосходные работы, произведенныя для примѣрной атаки и обороны крѣпости Нарвы, гдѣ, несмотря на чрезвычайно каменистый грунтъ земли, работы эти были исполнены не только отчетливо и правильно, но даже съ замѣчательнымъ щегольствомъ; самыя же дѣйствія, какъ со стороны атакующаго, такъ и защищающаго, были произведены быстро и во всемъ согласно диспозиціямъ. Равномѣрно Его Императорское Величество объявляетъ особенное Свое благоволеніе Генерал-Лейтенантамъ: командовавшимъ войсками: Осадного Корпуса, Начальнику, 2-й

WIADOMOSCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 18 go Sierpnia.

Przez Dodatek do Najwyższego Rozkazu Dziennego, wydanego do wojska w d. 26-m Lipca r. b., N. CESARZ JEGO Mość objawił zupełną Swą wdzięczność Jenerał-Inspektorowi wydziału Inżynierijnego, JEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEMU HĘŚCIU MICHAŁOWI PAWEŁOWICZOWI, za wyborne roboty, wykonane dla probierczego attaku i obrony twierdzy Narwy, gdzie, pomimo nadzwyczaj kamienistego gruntu, roboty te dokonane zostały nietyko dokładnie i porządnio, lecz nawet z odznaczającym się gustem; same zaś działańia, tak ze strony attakującego, jako i broniących, były odbite szybko i we wszystkim zgodnie z danymi dyspozycjami. Również JEGO CESARSKA Mość objawia szczerogłówne Swoje zadowolenie Jenerał-Porucznikom, dowodzącym wojskami: Korpusu obiegającego, Naczelnikowi 2-ej dywizji grenadierów, Baronowi Fryderyks; Garnizonu Narwskiego i pełniącemu obowiązki tymczasowego Gubernatora Wojennego twierdzy Narwy, Naczelnikowi Inżynier-

СМѢЛЬСТЬ.

ПРЕДСТАВЛЕНИЯ КАВАЛЕРА РОДОЛЬФА.

И такъ мы видѣли представленія г-на Родольфа; все то, что мы прежде говорили полагаясь на иностранные газеты, теперь можемъ сказать прямо отъ себя, и сказать тѣмъ смѣльче, что нась, вѣрно, никто изъ зрителей не упрекнетъ въ преувеличении: что ловкость Г. Родольфа въ своемъ искусствѣ столь удивительна, столь непостижима, что имя Великаго Чародѣя нашего времени, данное уже ему за границею, вполнѣ принадлежитъ ему. Кто изъ насъ видѣлъ его несравненнымъ; и не смотря на то, при считалъ его тѣхъ же самыхъ опытовъ, показанныхъ Г. Родольфомъ, не замѣтилъ въ нихъ очевидной разницы, говорящей совершенно во пользу сего послѣднаго? Что же говорить о новыхъ, какъ напримѣръ: объ угадываніи карты, которую кто либо предполагаетъ избрать, объ увеличеніи количества предметовъ, держимыхъ въ рукахъ или перемѣнѣ предметовъ, держимыхъ въ стаканѣ, поставленномъ на столикѣ среди сцены, въ иѣсколько шагахъ отъ Маэстро, и отвѣчающей на предлагающиеся вопросы? Послѣдній изъ нихъ, основывающійся, какъ объясняетъ Г. Родольфъ, на минеральномъ магнетизмѣ, есть именно томъ, которому болѣе всего удивлялись иностранные журналы. Вообще

ROZMAITOŚCI.

Sztuki P. Rodolfa.

Widzieliśmy tedy sztuki P. Rodolfa, i to cośmy jeszcze onegdaj powtarzały tylko na wiarę zagranicznych gazet, teraz możemy powiedzieć przez siebie, a powiedzieć tem smielej, że nikt zapewne ze współwidzów o przesadę nas nie obwinii; że biegłość P. Rodolfa w swej sztuce, jest tak zadziwiająca, tak niedościgła i przechodząca wszelkie pojęcie zmysłów, że imię „Wielkiego Czarnoxieźnika naszego wieku”, gdzie indziej mu już nadane, jest jedno, które mu najwlaściwiej przystoi. Któz z nas widząc przed laty P. Boska, nie sądził go bydż niezrównanym; a jednak przy okazywaniu kilku tychże samych sztuk przez P. Rodolfa, nie dostrzegł w nich jawnej różnicy, całkiem na korzyść tego ostatniego? Cóż dopiero mówić o nowych, jak np. o poprzednim zgadnieniu karty, którą ktoś wybrać zamierza; o pomnażaniu się pieniędzy lub o przemianie przedmiotów w ręku widzów trzymanych; o pieniądzu podskakującym w szklance, postawionej na stoliku śród sceny, o kilka lub kilkanaście kroków od Mistrza, i odpowiadającym w ten sposób na czynione sobie pytania? Ostatnia ze sztuk wymienionych, oparta, jak twierdzi P. Rodolf, na magnetyzmie mineralnym, jest właśnie ta, której się najwięcej w dziennikach zagranicznych dziwiono. W ogólnosci, całe posłowanie P. Rodolfa jest tak swobodne i pewne, a przytem tak proste i naturalne, że widz pomimoallie zapomina z razu o sztuce, a nakoniec zdziwiony, pojąc nawet i domyślić się nie umie, jak i kiedy, przez jakąbądź sztukę, mogło

Гренадерской Дивизији Барону Фридриху, Нарвскому Гарнизону и Исправлявшему должность временного Военного Губернатора кр. Нарвы, Начальнику Иженеровъ Гвардейского и Гренадерского Корпусовъ, Витовтову; Команданту крѣпости, Барону Велио, и вѣмѣ Гг. Генераламъ, Штабъ и Оберъ-Офицерамъ, командовавшимъ особыми частями, полками и батальонами, и при работахъ, атакѣ и оборонѣ находившимъ; нижнимъ же чинамъ, работы производившимъ, Его Величество жалуетъ: Саперамъ, Конно-Пионерамъ и Артиллеристамъ по рублю, а Гренадерамъ по 50-ти копѣекъ серебромъ на человѣка, и сверхъ того, особое денежное награжденіе сапернымъ нижнимъ чинамъ, наиболѣе сего заслужившимъ.

Высочайшимъ Приказомъ, 31 го Іюля, произведены, за особенное отличие въ дѣлѣ противъ Горцевъ, изъ Генераль-Майоровъ въ Генераль-Лейтенанты: Командующий 14-ю Пѣхотною Дивизией, Лангицовъ, и Командующий 20-ю Пѣхотною Дивизией, и Начальникъ Лѣваго фланга Кавказской Линіи Фрайтагъ 1-й — оба съ утверждениемъ въ настоящихъ должностяхъ, а послѣдний съ оставлениемъ и въ званіи Начальника Лѣваго Фланга Кавказской Линіи.

Высочайшими Грамотами, 1-го, 4-го и 6-го Іюля, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами: ордена Св. Александра Невскаго, Тайный Советникъ, Генераторъ Ланской; ордена Бѣлого Орла, Тайный Советникъ, Сенаторъ Курута; ордена Св. Владимира 2-й степени, Оберъ-Прокуроръ 1-го Отдѣленія 5-го Департамента Правительствующаго Сената, Адѣльский Статскій Советникъ Карнолитъ Пинскій, и ордена Св. Анны 1-й степени, Тайный Советникъ Шенинъ.

В а р ш а в а.

БОЖІЕЮ МИЛОСТИЮ

МЫ НИКОЛАЙ ПЕРВЫЙ,
ИМПЕРАТОРЪ И САМОДЕРЖЕЦЪ ВСЕРОССІЙСКІЙ,

и проч., и проч., и проч..

Желая распространить дѣйствія Банка Царства Польскаго, въ отношеніи къ вспомоществованію землемѣрческой промышленности, и вмѣстѣ съ тѣмъ усилить потребный къ тому средства безъ увеличенія выѣздали основнаго его капитала; и безъ ослабленія главныхъ основаній выпуска его бумагъ, Уставомъ 17 (29) Февраля 1823 г. предписаныхъ; по представленію Совета Управленія Нашего Царства Польскаго, Повелѣли Мы и Повелѣваемъ:

бодны, ловки и вѣры, и при томъ столь просты и естественны, что зритель невольно забываетъ сначала о фокусахъ, и наконецъ удивленный не можетъ даже сообразить и догадаться, какимъ образомъ и когда, съ помощью какого либо искусства, могло осуществиться то, что видѣть, и если когда то именно въ настоящемъ случаѣ можно по справедливости сказать, что смотрѣть и не вѣрить. Бывшее въ Среду представление Г. Родольфа состояло изъ двухъ частей: изъ Картомантии, или фокусовъ съ игральными картами и минерального магнетизма.

Въ слѣдующее Воскресенье Г. Родольфъ дастъ еще одно представление, состоящее изъ новыхъ фокусовъ въ другомъ родѣ; поскольку не заботясь объ интересахъ г-на Родольфа, мы совѣтujemy любопытнымъ, чтобы они не упустили воспользоваться этимъ случаемъ, если хотятъ повѣрить собственными глазами разсказы отцовъ своихъ о чудесахъ Пинетти, о которыхъ слушали съ удивленіемъ и недовѣрчивостью. Чтобы поддержать наше мнѣніе, мы не можемъ не присовокупить здѣсь нѣсколько словъ, написанныхъ на счетъ Родольфа въ его Альбомѣ, одни изъ знатныхъ европейскихъ лицъ: „Во времена миѳа просвѣщенія, его бы сожгли какъ Волшебника; въ нашемъ, мы должны только удивляться имъ, какъ совершенству.

Машина для сочиненія стиховъ.

Нѣкто Джонъ Кларкъ, въ Ладдингтонѣ (въ Англіи), изобрѣлъ машину для сочиненія латинскихъ гекзаметровъ. Изобрѣтеніе это, которымъ Кларкъ

рѣкордну гвардию и grenadierów, Włodzimierowi, Romendantowi twierdzy, Baronowi Welio, tudzież wszystkim P.P. Jeneralom, wyższym i niższym Oficerom, którzy dowodziły osobnymi oddziałami, półkami i batalionami, oraz znajdowali się przy robotach, attaku i obronie; żołnierzom zaś, którzy roboty takie odbywali, Jego CESARSKA Mość przeznacza: Saperom, Pijonierom konnym i Artylerystom, po rublu, a Grenadierom, po 50 kopiejek srebrem na każdego, a nadto szczególne wynagrodzenie pieniężne żołnierzom Saperów, którzy na to najwięcej zasłużyli.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzieniuy, z d. 31-go Lipca, awansowani zostali, za szczególne odznaczenie się w rozprawie z Góralami, z Jeneral-Majorów n. Jeneral-Poruczników: Dowodzący 14-tą Dywizyą Piechoty, Łabiniow, i Dowodzący 20-tą Dywizyą Piechoty, a razem Naczelnik Lewego Skrzydła Linii Kaukazkiej, Freitag 1, oba zatwierdzonymi w teraźniejszych obowiązkach, a ostatni z pozostaniem oraz w stopniu Naczelnika Lewego Skrzydła Linii Kaukazkiej.

Przez Najwyższe Reskrypta, z d. 1, 4 i 6-go Lipca, Najłaskawięj mianowani zostali Kawalerami: Orderu Św. Alexandra Newskiego, Radzea Tajny, Senator Łanskij, Orderu Orła Białego, Radzea Tajny, Senator Kurunt; Orderu Św. Włodzimierza 2-ej klasy, Naczelnego Prokuratora 1-go Wydziału 5-go Departamentu Rządzącego Senatu, Rzeczywisty Radzea Stanu Karniolin-Piaski, i Orderu Św. Anny 1-ej, Radzea Tajny Szczecin.

W a r s z a w a.

Z BOŽEJ ŁASKI

MY NIKOŁAJ PIERWSZY,
CESARZ I SAMOWŁADCA WSZECH ROSSYI, KRÓL POLSKI,

i t. d. i t. d. i t. d.

Chcąc rozszerzyć działalność Banku Polskiego, pod względem wspierania przemysłu rolniczego, i zarazem pomnożyć środki do wykonania tego potrzebne, bez zwiększenia dotychczasowego uposażenia i bez osłabienia zasad cyrkulacyjnej, ustawą z dnia 17 29 Stycznia 1828 roku wskazaną, na przedstawienie Rady Administracyjnej Naszego Królestwa Polskiego, Postanowiliśmy, i Stanowimy.

stać się to co ogląda, i jeżeli kiedy to w tym razie można właściwie powiedzieć, iż widząc nawet oczom swoim, nie wierzy. Przedstawienie Środowe P. Rodolfa składało się z dwóch części: z Kartomancy, czyli sztuk z kartami, i Magnetyzmu mineralnego.

W przyszłą Niedzielę, nad pierwotny swój zamiar, P. Rodolf ma dać jeszcze jedno przedstawienie, składające się ze sztuk nowych innego rodzaju; i tym samym nie w interesie P. Rodolfa radzimy ciekawym, iżby nie opuszczali tej sposobności, jeśli chce oglądać naocznie, co nie raz zapewne od ojów, z podziwieniem i na wpół z niewiarą, o sztukach Pinettiego słyszeć. Na poparcie naszego w tym zdania, nie możemy się oprzeć chcię przytoczenia kilku wyrazów napisanych o P. Rodolfe i w imieniku jego, przez jedną ze znakomitych osób Europejskich: „W wieku mniej oświeconym spłonoby go jak czarnochęźnika; w naszym, powinniśmy go tylko podziwiać, jak wszystko, co jest w rodzaju swoim doskonale.”

MACHINA DO ROBIENIA WIERSZY.

Niejakie John Clarke, w Laddington, (w Anglii) wynąłazł maszynę do układania laetińskich hexametrów. Wydział ten, którym Clarke zajmował się lat trzynaście,

Статья 1. Банку Царства дозволется выдавать владѣльцамъ частныхъ земскихъ имѣній ссуды; съ обѣспеченіемъ оныхъ въ IV раздѣлѣ гипотечныхъ книгъ, какъ на первомъ мѣстѣ, такъ и на второмъ, то есть, непосредственно послѣ долга Кредитному Земскому Обществу, суммою наиболѣе до 2 хъ третей стоимости имѣнія, опредѣленной по межеванію, и согласно припятіемъ при оцѣнкѣ казенныхъ имѣній правиламъ.

Ст. 2. Владѣцъ имѣнія, получающій изъ Банка ссуду, платить будеть отъ занятаго имъ капитала каждые полѣ-года по два съ половиною процента интереса, самый же капиталъ уплачиваться будетъ вносы въ тѣ же полугодовыя сроки не менѣе одного въ каждые полугоды процента на погашеніе, до совершеніи выплаты капитала, или же можно будетъ вносить каждые полгода вышеій процентъ на погашеніе капитала, такъ чтобы выданная изъ Банка ссуда вполнѣ была выплачена не позже какъ въ 50-ть полугодій.

Ст. 3. На частныхъ земскихъ имѣніяхъ обремененіи займомъ изъ казны на особо существующихъ правахъ, и понынѣ вполнѣ неудовлетвореннымъ, ссуда изъ Банка произведена быть не можетъ.

Ст. 4. Взысканіе неуплаченыхъ въ свое время Банку процентовъ, какъ интереса, такъ и на погашеніе, производимо будетъ простымъ Административнымъ порядкомъ. Въ случаѣ неуплаты по одному сроку, употреблены будутъ мѣры предписаныя для взысканія казенныхъ податей; при неуплатѣ по двумъ срокамъ, разрѣщаются отдать обремененное долгомъ имѣніе въ арендное содержаніе съ аукціоннаго торга, а когда бы не сіе средство оказалось недостаточнымъ для взысканія слѣдующей Банку суммы, тогда приступлено будетъ къ продажѣ имѣнія, по формѣ и правиламъ, предписаныя въ подобныхъ случаяхъ, для управлений Земскаго Кредитнаго Общества.

Ст. 5. На производство ссудъ подъ залогъ земскихъ имѣній, Банкъ Царства можетъ на первый разъ употребить до одного миллиона рублей серебромъ, по мѣрѣ имѣнія суммъ, зависящихъ отъ его распоряженія.

Ст. 6. По раздаче такимъ образомъ въ ссуды одного миллиона рублей серебромъ, въ случаѣ признаніи Правительствомъ необходимости дальнѣйшаго распространенія помошни земледѣлію, Комиссія по погашенію Государственного долга, по передачѣ ей Банкомъ для храненія подъ ея ключъ 2,225,000 руб. сер., четырехпроцентными облигациами казны изъ капитала, въ свободномъ его распоряженіи находящагося, выплачиваются два миллиона руб. сер. въ Банковыхъ аксессуарахъ той же формы и на тѣхъ же основаніяхъ, какія присвоены нынѣ существующимъ Банковымъ ассигнаціямъ, изъ каковыхъ одинъ миллионъ рублей серебромъ Банкъ на выше изложенную же цѣль употребить можетъ, другой же оставить въ резервѣ до дальнѣйшаго распоряженія Правительства.

занималась тридцать лѣтъ, отличается необыкновенною простотою. Все то, что обыкновенно такъ затрудняетъ поэта: правила стихосложенія, размѣръ слоговъ и т. д. — для машины решительно ни почемъ; даже если вѣрить Г. Кларку, гораздо-легче устроить машину для сочиненія стиховъ, чѣмъ для сочиненія прозы.

Машинѣ, изобрѣтенія Кларкомъ, имѣетъ не-которое сходство съ машиной, при помощи которой можно механически составлять неопределѣленное число геометрическихъ фігуръ. Г. Кларкъ примѣнилъ къ ней то же начало, которымъ воспользовался сэръ Д. Брюстеръ въ калейдоскопѣ; машинаѣ нужно не болѣе минуты для составленія стиха. Механическій характеръ стиховъ видѣнъ изъ однообразія ихъ состава; вездѣ одна и та же грамматическая формула, вездѣ одна и та же цезура.

По видѣнію виду своему, по объему и по формѣ, машина походить на небольшой ящикъ въ конторкѣ; стихи, по мѣрѣ составленія, показываются въ отверстіе, сдѣланное напереди машины. Съ тѣхъ поръ, какъ машина находится въ дѣйствіи, она еще никогда не повторяла двухъ разъ одного и того же стиха.

Разумѣется, это изобрѣтеніе не приноситъ никакой пользы; но, какъ рѣдкость, машина Кларка можетъ быть поставлена на ряду съ счетною машиной Баббеджа и другими изобрѣтеніями въ томъ же родѣ.

Artykuł 1. Bank Polski mocej jest udzielać pożyczki właścicielom prywatnym dobrzemiejskich, za ubezpieczeniem w Dziale IV m. ksiaz hypotecznych, bądź to w pierwszym miejscu, bądź też i w drugim, to jest zaraz po kapitale, przez Towarzystwo Kredytowe Ziemske udzielonym, do wysokości najwyzej dwóch trzecich czesci dobr, wynalezionej na mocy pomiarow, i według prawidel, do oszacowania dobr Rządowych przyjętych.

Art. 2. Właściciel dobr, bioracy z Banku pożyczkę, opłacać będzie od wziętego kapitału, co półroku, po dwa i pół od stana prowizyjnego; sam zaś kapitał spłacać będzie uiszczanem w tychże samych półroczych ratach procentu amortyzacyjnego, najmniej od stana pół roku wynoszącego, a to aż do zupełnego umorzenia kapitału, lub też wnosić może w każdym półroczu wyższą upłatę na kapitał, tak, iżby pożyczka Bankowa, najpóźniej w ciągu 50 rat półroczych spłaconą była.

Art. 3. Na dobra prywatne ziemskie, obciążone pożyczką z funduszu Skarbowego, według oddzielnych przepisów otrzymaną a dotaż w zupełności niespłaconą, pożyczka z Banku udzieloną być nie może.

Art. 4. Dochodzenie zaległe dla Banku należości prowizyjnej, i opłaty na umorzenie, odbywać się ma w prostej drodze Administracyjnej. Zaległość jednej raty, pociągać będzie użycie środków przepisanych do odzyskania podatków Skarbowych; zaległość dwóch rat, upoważnia do wystawienia dłużnych dobr na wydzierżawienie drogą licytacji, a gdyby krok ten exekucji nie zapewnił odzyskania należności, naowczas przedsięwzięta będzie sprzedaż dobr, według form i przepisów co do tego stopnia exekucji, Władzom Towarzystwa Kredytowego służących.

Art. 5. Na udzielenie pożyczek na dobra Ziemskie, Bank Polski użyć jest naprzód mocen summy do wysokości jednego miliona rubli srebrnych, w miarę zasobów funduszów rozporządzalnych.

Art. 6. Po wypożyczeniu w ten sposób jednego miliona rubli srebrnych, w razie uznaniej przez Rząd potrzeby dalszego rozszerzenia pomocy rolnictwu, Komisja Umorzenia dlugu krajowego, założeniem w depozycie pod jej klucz rubli srebrnych 2.225.000 w obligacjach Skarbowych cztero procentowych, z kapitałem do wolnej dyspozycji Banku pozostającym, dostarczy dwa miliony rubli srebrnych, w biletach Bankowych, równą z dotychczasowemi formę i przywileje mających, z którego ostatniem summy, Bank Polski na wskazany cel użyć będzie mocen milion rubli, a dengi milion mieć będzie w zapasie, do dalszej dyspozycji Rządu.

odznacza się nadzwyczajną prostotą. To co zwykle przynosi tyle trudności poecie: prawidla wierszowania, miara, rytm etc., wszystko to dla maszyny jest niczym; nawet, jeśli mamy dać wiarę P. Clarke, daleko łatwiej urządzić maszynę do układania wierszy, niżeli do układania prozy.

Mashina, wynaleziona przez P. Clarke, ma niejakie podobieństwo z maszyną za pomocą której można mechanicznym sposobem kreślić nieskończoną ilość geometrycznych figur. P. Clarke zastosował do niej też samą zasadę, z której korzystał Sir Bruster w kalejdoskopie. Mashinie nie potrzeba więcej nad jedną minutę czasu do ułożenia jednego wiersza. Mechaniczny charakter wierszy daje się postrzegać z jednostajności ich składu; wszędzie jedna i ta sama grammatyczna formula, wszędzie jedna i ta sama cenzura.

Co do zewnętrznej budowy swojej, mashina ta, z objętości i kształtu, podobna jest do niewielkiej szuflady w kontorze; wiersze, w miarę układania się, ukazują się w otworze, zrobionym na przodzie mashiny. Od czasu jak mashina jest działającą, nigdy jeszcze nie powtarzyła dwa razy jednego i tegoż samego wiersza.

Ma się rozumieć, że wynalazek ten nie przynosi żadnej istotnej korzyści; ale uważana jako osobliwość, mashina P. Clarke może być postawioną na równi z maszyną rachunkową Babbedge'a i innymi tego rodzaju wynalazkami.

Ст. 7. По мѣрѣ гозвращенія Комиссіи погашенія долговъ выпущенныхъ на основаніи статьи 6-й ассигнацій, или по мѣрѣ представленія другихъ, равной стоимости Государственныхъ бумагъ, Комиссія будетъ возвращать Банку на соотвѣтственную сумму, находящуюся подъ ея ключемъ четырехпроцентныхъ облигаций казны.

Ст. 8. Исполненіе настоящаго Указа, внесеніе его въ Дневникъ Законовъ, и изданіе подробныхъ въ развитіе онаго правилъ, Возлагаемъ на Советъ Управлія.

Данъ въ Петергофѣ, 2 (14) Іюля 1845 года.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТИЯ.

П Р У С С И Я.

Берлинъ, 23 Августа.

Королевскимъ повелѣніемъ, министръ иностраннѣхъ дѣлъ баронъ Бюловъ, уволенъ, по прошенію, для излеченія болѣзни, въ безсрочный отпускъ, и управление министерствъ вѣрено чрезвычайному и полномочному министру при австрійскомъ дворѣ, генерал-лейтенанту барону фонъ Каницу.

— Говорятъ, что принцъ Прусскій (брать Короля, предполагаемый наследникъ престола), намѣренъ вскорѣ отправиться въ Парижъ, для посѣщенія Людовика Филиппа, который приглашалъ его къ себѣ.

— По извѣстіямъ, полученнымъ съ береговъ Рейна, англійская Королева, 13 числа, посѣтила Гонскій университетъ, гдеѣ всѣ профессоры представились Ея Величеству. За симъ осматривала всѣ залы, всѣ мѣста, въ коихъ супругъ Ея, герцогъ Альбертъ, за нѣсколько лѣтъ предъ симъ, воспитывался, будучи студентомъ. Въ концертѣ, данномъ того же числа въ Брюллѣ, участвовали: Мэрберъ, Листъ, Дѣвица Дженин Линдъ, Г-жа Вальдо-Гарсія, Д-ца Тучекъ и пр.

— Пріемъ Вѣнценосныхъ гостей въ замкѣ Штольценфельсѣ, надъ Рейномъ, будетъ стоить нашему правительству миллионы талеровъ.

Замокъ Штольценфельсъ, 16 Августа.

Въ Рейнскомъ Наблюдателѣ помѣщены слѣдующія подробности о прибытии августѣйшихъ особъ въ замокъ Штольценфельсъ 14 числа с. м. Вѣзѣдъ происходилъ слѣдующимъ порядкомъ: Сперва щали въ открытомъ экипажѣ Король Прусскій и Король Бельгійскій; потомъ Королева Англійская съ Королевою Бельгійскою, принцемъ Альбертомъ и эрцгерцогомъ Фридрихомъ Австрійскимъ; въ третьей каретѣ, щала Королева Прусская съ тремя принцессами. Королевскаꙗ свита помѣщалась въ тридцати пяти экипажахъ. Не смотря на дурную погоду, собралось множество жителей. По прибытии въ замокъ, Король и Королева Прусскіе проводили августѣйшихъ гостей въ приготовленный для нихъ комнаты. Вечеромъ былъ обѣдъ, въ одной залѣ на 48, а въ другой на 40 особъ, большую частью придворныхъ. Въ 9 часовъ сожженъ былъ фейерверкъ.

— Сегодня Королева Викторія отправилась изъ Штольценфельса на пароходѣ, на который проводилъ Ея Величество Король Прусскій. Принцъ Альбертъ вѣлъ Королеву Прусскую. Высокихъ путешественниковъ сопровождали также Король и Королева Бельгійскіе, принцъ и принцесса Прусскіе, герцогиня Дессауская, принцесса Агнесса Дессауская и принцы Фридрихъ и Александръ Прусскіе. На палубѣ парохода, Королева Викторія и принцъ Альбертъ вѣсколько разъ, съ сердечнымъ умиленіемъ, прощались съ высокими обществомъ, и пароходъ отправился при пушечной пальбѣ.

— Королева Викторія, предъ отѣздомъ изъ Штольценфельса, препроводила въ главный комитетъ, учрежденный для постройки Кельнскаго собора, 3,500 талеровъ.

18 Августа.

Ихъ Величества Король и Королева присутствовали вчера при богослуженіи въ здѣшней придворной церкви, а сегодня, утромъ, отправились на пароходѣ въ путь, чрезъ Майнцъ и Франкфуртъ, въ Мюнхенъ. Слышно, что Король поѣдетъ оттуда въ свою столицу, а Королева отправится въ Ишль, къ минеральнымъ водамъ.

Art. 7. W miarę zwracania Komisji Umorzenia wypuszczonej z mocy artykułu 6-go biletów, lub złożenia innych równiejsi wartości papierów Rządowych, taz Komisja powracać będzie Bankowi stosunkową wartość obligacji Skarbowych, cztero procentowych, pod jej klucz oddanych.

Art. 8. Wykonanie niniejszego Uzaku, pomieszczenie go w Dziennik Praw, tudzież wydanie szczegółowych rozporządzeń, Radzie Administracyjnej Polecamy.

Dan w Peterhofie, dnia 2 (14) Lipca 1845 roku.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

P R U S S Y.

Berlin, 23 sierpnia.

J. K. Mośc raccył udzielić urlop nieograniczony, na własne żądanie, dla poratowania zdrowia, Ministrowi spraw zagranicznych, Baronowi von Bülow, a tymczasowo zarząd tegoż ministerstwa poruzył pełnomocnemu Ministrowi i Posłowi przy dworze Austryackim, Jeneral-Po-rczniowi Baronowi von Canitz.

— Słychać, że Xiąże Pruski, (brat Królewski, dumiemany Następcą tronu), udać się ma wkrótce do Parysza, nadwór Króla Ludwika Filipa, który usilnie miał go do siebie zapraszać.

— Według wiadomości z nad Renem, Królowa Angiel-ska zwiedziła d. 13 uniwersytet w Bonn, gdzie wszyscy Professorowie byli Jej przedstawieni; przyczem oglądala wszystkie sale, wszystkie miejsca, w których Jej młodzieżek, Xiążę Albert, przed niewielu laty pobierał nauki, będąc akademikiem. W koncercie, wykonywanym tegoż dnia w Brühl, mieli udział: Meyerbeer, Liszt, panna Jenny Lind, pani Viardot Garcia, panna Tuczek i t. p.

— Pobyt Monarchów w zamku Stolzenfels nad Renem, kosztował ma nasz rząd milion talarów.

Z zamku Stolzenfels, 16 sierpnia.

Doszczegacz Reński udziela następujących szczegó- lów o przyjeździe dostojnych gości, 14-go sierpnia, do zamku Stolzenfels. Wjeżdżano następującym porządkiem: Naprzód Król Pruski z Królem Belgijskim, w pojedzdzia- otwartym; następnie Królowe: Angielska i Belgijaska, z Xięciem Albertem i Areą Xięciem Fryderykiem A-stryackim, w takimże poj-żdzie; w zamkniętej z. s. karecie, Królowa Pruska z trzema Xięźniczkami. Oszak Królewski mieścił się w trzydziestu pięciu ionych pojaz- dach. Lubo dzień był bardzo niepogodny, zebrało się jednak mnóstwo osób, dla przypatrzenia się temu wjazdo- wi. Za przybyciem do zamku, Król i Królowa Pruscy odprowadzili dostojnych swych gości do przeznaczonych dla nich pokojów. Wieczorem był obiad przy stole Królewskim; w sali rycerskiej siedziało 48 osób; drugi stół za- kryty w inniej rycerskiej sali, mieścił 40 osób, po większej części urzędników dworu. O godzinie 9-ej spalone ogne- sztuczne.

— Dzisiaj Królowa Wiktoria odpłynęła z Stolzenfels parostakiem, na który odprowadzoną została przez Króla Pruskiego. Xiążę Albert prowadził Królowę Prusską towarzyszyli zaś dostojnym podróznym: Króleswo Belgijs- ccy, Xiążę i Xiężna Pruscy, Xiężna Dessau, Xięźniczka Agnieszka Dessau, oraz Xiążę Fryderyk i Alexander Pruscy. Na pokładzie statku, Królowa Wiktoria i Xiążę Albert kilkakrotnie i najserdeczniej żegnali się z wysokim towarzystwem, i przy biciu z działy statek parowy od- płynął.

— Królowa Wiktoria, przed odjazdem ze Stolzenfels przesłała głównemu komitetowi budowy katedry Kolon- skiej, sumię 3,500 talarów.

Dnia 18 sierpnia.

Wozaj, Król Jmę Pruski z Królową, znajdowa- się na nabożeństwie w tutejszej kaplicy zamkowej, a dzia- rano wsiadl na statek parowy, dla udania się przez Mogu- stamtad wróci do Berlina, Królowa zaś, po krótkim pob- cie w Monachium, uda się do kąpieli w Ischii,

AUSTRIA.

Wien, 8 Augusta.

Его Величество издалъ постановление, по которому, отныне до 1850 года, ни одному частному обществу не будетъ даваемо дозволеніе на сооруженіе желѣзныхъ дорогъ. Къ этому времени кончены будутъ всѣ постройки желѣзныхъ дорогъ, предпринятыя правительствомъ. Цѣлъ сего распоряженія состоить въ томъ, чтобы множество капиталовъ, которые съ пользою могутъ быть употреблены для другихъ полезныхъ вѣтвей промышленности, предотвратить отъ употребленія на желѣзные дороги.

— Сдѣлано уже постановленіе, по коему въ нашей арміи введенны будуть короткіе сюртуки, по образцу французскихъ и прусскихъ.

— Происшествія на Австрійско-боснійской границѣ, вежливо сначала полагали, основываясь на обнародованыхъ донесеніяхъ. Изъ Карлштадта отправляются значительные запасы пороха къ турецкой границѣ, куда также собирается наблюдательный корпусъ. Опытные пограничные офицеры утверждаютъ, что злодѣяніемъ боснійскихъ хищниковъ нельзя будетъ положить конца до тѣхъ поръ, пока вмѣсто теперешней сухопутной границы, не будетъ назначена границею рѣка Увна. Но для того, чтобы она составляла границу, необходимо должно присоединить къ австрійскимъ владѣніямъ около 90 квадратныхъ миль земли, что, правда, можно бы начать занятіемъ, вынужденнымъ крайнею необходимостию, но совершино кончить дипломатическимъ путемъ, и то не безъ значительныхъ затруднений.

Лембергъ, 13 Августа.

Его Величество повелѣлъ, чтобы Сеймъ на 1846 административный годъ открыть былъ въ Лембергѣ. Торжественное открытие сего Сейма послѣдуетъ 15-го Сентября сего года.

FRANCJA.

Парижъ, 15 Августа.

Въ *National* пишутъ, что здоровье Короля Филиппа не въ лучшемъ состояніи, и что Е. В. несомнѣко уже дней чувствуетъ себя не здоровымъ; однако же Э. уведомляютъ, что Король ежедневно проводиць и часто осматриваетъ строящійся тамъ флагель дворца. Слухи о болѣзни Короля распространялись вѣроятно потому, что Е. В. на сихъ днѣахъ приказалъ открыть себѣ кровь, что съ некотораго времени онъ довольно часто дѣлаетъ.

— Король получилъ отъ Королевы Виктории вѣрительные грамоты лорда Ульма Гервеля, касающіе назначенія его уполномоченнымъ министромъ на время отсутствія изъ Парижа лорда Коула.

— По возвращеніи г-на Тьера изъ Виши, пріерженцы его намѣреваются дать ему великолѣпный обѣдъ, что будетъ нѣкоторымъ родомъ отъѣта на баль данный въ честь г-на Гизо.

— Г. Вильменъ, выѣхавшій за двѣ предъ сѣмь недѣлъ въ Женеву, для посѣщенія Швейцаріи, оставилъ, по поводу тамошнихъ беспокойствъ, свое намѣреніе иѣть обратно во Францію.

— По процессу кнзлз Берга, состоялся вчера приговоръ; вслѣдствіе признанія его виновнымъ, судъ присаживъ приговорилъ его къ трехлѣтнему заключенію и къ уплатѣ 100 фр. пени. Осужденный подалъ апелляцію на сей приговоръ.

— Одинъ изъ знаменитѣйшихъ мадритскихъ банковъ, Донъ-Іоахимъ Фозоага, казначай королевскихъ имуществъ, прибылъ въ Парижъ, по порученіямъ Королевы Христины и г-на Мона. Ему поручено войти въ переговоры съ англійскими и французскими заимодавцами Испаніи, для облегченія исполненія новаго финансового плана, который г-нъ Монъ имѣть представить въ предстоящемъ засѣданіи кортесовъ.

— По статистикѣ паровыхъ машинъ во Франціи, сообщаемой газетою *Commerce*, это государство, началя революціи въ 1789 году, имѣло одну паровую машину, а въ концѣ Имперіи только двѣ. Не ранѣе 1820 года началась промышленность употреблять эти машины. При концѣ реставраціи считалось уже 618 машинъ, имѣвшихъ вообще 9,244 силы. Въ 1843 году число паровыхъ машинъ возрасло до 3,369, въ 42,513 силъ. Такимъ образомъ, съ 1830 года число этихъ машинъ увеличилось впятеро.

AUSTRIA.

Wieden, 8 sierpnia.

Cesarz Jego Mość wydał rozporządzenie, iż odtąd aż do roku 1850, żadnemu towarzystwu prywatnemu niema być udzielane pozwolenie na budowę kolei żelaznej. Jest to termin, do którego wszystkie zatwierdzone już rzadowe koleje żelazne ukończone będą. Celowego rozporządzenia jest ten, aby mnóstwo kapitałów, które mogłyby być użyte do innych pożytecznych gałęzi przemysłowych, odwrócić od przedsięwzięć kolei żelaznych.

— Postanowiono juž, że i w naszej armii wprowadzone będą krótkie surduty, na wzór francuskich i pruskich.

— Wypadki nad granicą Austryacko-Bosniacką są ważniejsze, aniżeli z poczatkami, podlub ogólnych raportów, wnosić było można. Z Karlogrodu (Karlstadt) wysyłają nadzwyczajne zapasy prochu ku granicy tureckiej, gdzie tworzy się także korpus obserwacyjny. Doświadczenie oficerowie pograniczni utrzymują, że bezprawiom rozbójników Bosniackich nie przedzej będzie można koniec położyć, aż gdy zamiast tereniejszej suchej granicy, rzeka Una stanowić ją będzie. Ale dla poszkania tej granicy, trzeba by blisko 90 mil kwadratowych wejść do monarchii Austriackiej, co w prawdzie dałoby się rozpocząć na drodze przymuszonego koniecznością zajęcia, ale ukończyć się może tylko na drodze dyplomatycznej, i to nie bez znaczących trudności.

Lwów, 13 sierpnia.

Jego Ces. Kr. Mość postanowioł raczył, aby we Lwowie odbyły się Sejm postataowy na rok administracyjny 1845. Uroczyste zagajenie tego, najwyższe rozporządzeniem postanowanego Sejmu, nastąpi d. 15 września 1845 roku.

FRANCJA.

Paryż, 15 sierpnia.

National donosił wczoraj, że zdrowie Króla Filipa nie jest w najlepszym stanie, iż od kilku dni jest cierpiącym; listy jednakże z Eu nadal donoszą iż Monarcha codziennie przechadza i często ogląda pracę przy nowobudującym się skrzydle zamku. Pogłoska o słabości Króla pochodzi pewnie z tego powodu, że przed kilkoma dniami kazał sobie krew puścić, co już od niejakiego czasu dosyć często zwykły czyni.

— Król otrzymał od Królowej Wiktorii listy uwierzytelniające Lorda William Harwya, jako Pełnomocnego Ministra w czasie nieobecności w Paryżu Lorda Cowley.

— Za powrót P. Thiers z Vichy, stronicy jego mają wyprawić dlań wielką biesiadę, która będzie pewnym rodzajem odpowiedzi na biesiadę daną dla P. Guizot.

— P. Villemain, który przed dwoma tygodniami wyjechał do Genewy, dla zwiedzienia Szwajcarii, teraz, z powodu tamiecznych niespokojnościi, zaniechał swego zamachu i powraca do Francji.

— W processie Xięcia Berghes zapadł wczoraj wyrok. W skutku uznania go winnym, z lagodzonym okolicznościami, przez sąd przysięgłych, skazany jest na zamknięcie przez trzy lata, 100 fr. kary pieniężnej i koszta. Xięże Berghes apelował od tego wyroku.

— Jeden z najznakomitszych bankierów Madryckich, Don Joaquin Fozoaga, podskarbi Królewskiego majątku prywatnego, przybył do Paryża, w finansowych zleceniach Królowej Krystyny i P. Mon. Przedmiotem jego posłannictwa ma być rozpoczęcie układów z angielskimi i francuskimi wierzycielami państwa, w celu ułatwienia nowego planu finansowego, który P. Mon ma na przyszłym posiedzeniu przedstawić Kortezom.

— Według statystyki maszyn parowych we Francji, umieszczonej w dz. *Commerce*, posiadała Francja w czasie rewolucji z r 1789 tylko jedną parową maszynę, a tylko dwie przy koncu Cesarsztwa. Dopierto od 1820 r., przemysł zaczął sobie przyswajać wynalazek tych maszyn. Przy koncu restauracji liczyła już Francja 618 maszyn, które razem miały siłę 9,244 koni. W roku 1843 liczba maszyn podniosła się do 3 369 z siłą 42,513 koni. Tym sposobem liczba maszyn we Francji od 1830 r. w pięcioro się powiększyła.

16 Августа.

Герцогъ и герцогиня Немурскіе, 12 с. м. отправились изъ Бордо въ Сенъ-Медаръ, гдѣ собраны для смотра 12 тысячъ войска. Несмотря на сильный жаръ и двукратно возобновляшійся дождь, собралось значительное число зрителей, прибывшихъ изъ Бордо въ 12,000 экипажахъ. Говорятъ, что герцогъ Немурскійѣдетъ въ Испанию для того, чтобы уладить, бракосочетаніе Инфантины Луизы съ принцемъ Монпансье.

— Маршаль Бюжо возвратился, 4 Августа, въ Альжиръ, изъ экспедиціи противъ Кабиловъ. Говорятъ, что онъ получилъ требуемый имъ отпускъ на три мѣсяца, и скоро отправится во Францію.

— Изъ Тулона сообщаютъ, что суда принадлежащія къ крейсirующему флоту, приготовлены уже въ путь, и ожидаютъ только предписанія морскаго министра, чтобы по первому знаку отправиться въ море.

— 1-го Августа Іезуиты оставили занимаемое ими помѣщеніе на почтовой улицѣ, гдѣ жили вмѣстѣ, и вскій изъ нихъ занялъ особую квартиру.

— Говорятъ, правительство получило донесеніе, что Г. Rossi, чрезвычайный посланикъ въ Римѣ принялъ католическое вѣроисповѣданіе.

— Въ здѣшнихъ журналахъ сообщаютъ, что графъ парижскій, игралъ, за нѣсколько дней предъ симъ изящною шлагою, поднесенною ему еще въ колыбели префектомъ сенскаго департамента, переломилъ ее въ двухъ мѣстахъ.

17 Августа.

Въ Монтерѣ сообщаютъ слѣдующее: „Такъ какъ герцогиня Орлеанская изъзвила желаніе сохранить вѣнки помѣщенные на памятникѣ, воздвигнутомъ герцогу, преждевременную утрату коего оплакиваетъ Франція, то Король повелѣлъ, чтобы вѣнки сіи доставлены были герцогинѣ.“

— Здѣсь получены извѣстія изъ Танжера, отъ 6 с. м., что на сихъ днѣхъ происходилъ размѣръ ратификаціи трактата, заключеннаго въ Лалла-Магрінѣ. Генералъ Деларю намѣревался отправиться изъ Танжера въ Парижъ.

— Въ главномъ артиллерійскомъ депо приготавливаютъ все нужное къ отлитию орудій, потребныхъ на вооруженіе парижскихъ укрѣплений.

— Въ *Sentinelle de Toulon* пишутъ, что, по слѣдствію о бывшемъ въ арсеналѣ пожарѣ, ничего не оказалось, и слѣдъ виновныхъ не открытъ. Найденный на кораблѣ *Sibille*, бывшемъ на верфи, обрывокъ каната, подалъ поводъ къ слухамъ, что тамъ найденъ фитиль, употребленный поджигателями.

— Въ Тулонскую гавань вошелъ 12 Августа испанскій линейный корабль *Soberano*. Вскорѣ прибудетъ туда бригъ *Manzanares*, управляемый Инфантомъ Донъ Генрихомъ.

19 Августа.

Изъ Бордо уведомляютъ, отъ 16-го с. м., что герцогъ Немурскій заболѣлъ и не выходитъ изъ своихъ покоеvъ. Того же числа прибыли въ Бордо два Испанскія гранда, которые будутъ сопровождать герцога въ Пампелуну.

— Давно уженосится слухи, что привцу Омальскому поручено будетъ управление Альжирію, съ титуломъ вице-губернатора. Возникаетъ однако же затрудненіе въ помѣщении маршала Бюжо, который въ замѣнѣ настоящей должности, требуетъ мѣста военнаго министра; но маршаль Сульть не соглашается оставить эту должность, притомъ имя его производить преобладающее вліяніе на партіи и для улаженія этого дѣла, по прибытии князя Исли, будетъ въ Э, засѣданіе кабинета, на коемъ будутъ присутствовать всѣ министры.

— Съ нѣкотораго времени, изъ министерства внутреннихъ дѣлъ безпрестенно посыпаются курьеры въ замокъ Э.

— Говорятъ, что графъ Rossi, съ соизволеніемъ Французскаго правительства, принялъ на себя посредничество въ несогласіяхъ Испаніи съ Римомъ, и тогда только выѣдетъ изъ Рима, когда Г. Кастило и Айэнса исполнить возложенное на него порученіе.

Dnia 16 sierpnia.

Дня 12-go, Xięże i Xiężna Nemours udali się z Bordeaux do St. Medard, gdzie zgromadziło się 12 000 wojska, na wielki przegląd. Mimo dokuczliwy upał i dwukrotnie padający deszcz rzepisty, zebrała się nader znaczna liczba widzów, którzy w 12,000 pojazdów z Bordeaux przybyli. Mówią, że podróż Xięcia Nemours do Hiszpanii ma na celu skojarzenie małżeństwa Infanta Ludwika z Xięciem Montpensier.

— Marszałek Bugeaud powrócił dnia 4 sierpnia do Algieru z wyprawy przeciw Kabylem. Głoszą, że otrzymał żądany urlop na 3 miesiące, i wkrótce uda się do Francji.

— Z Tulonu donoszą, że okruty należące do floty ewangelijnej przygotowują się do odeszcia i czekają tylko na rozkaz Ministra marynarki, aby w ka dzej chwili rozwina  z『agle.

— Dnia 1 sierpnia, Jezuici opu cieli zajmowany przez siebie dom przy ulicy Pocztowej, gdzie wszyscy wspólnie mieszka i, i przenieśli się ka dzy do oddzielnego mieszkania.

— Rząd otrzyma  mial wiadomo , że P. Rossi, Posel nadzwyczajny w Rzymie, przeszedł z religii protestanckiej na katolicka.

— Dzienniki tutejsze donoszą, że Hrabia Paryza, bawi c i przed kilku dniami z przepiszoną szpad  u rowan  sobie jeszcze w kolebce przez Prefekta depart. Sekwany, zlama  ją w dwóch miejscach.

Dnia 17 sierpnia.

Monitor donosi co nastepuje: „Ponieważ Xi zna Orleaniska wynurzyła życzenie zebrania i zachowania wieńców, złożonych na posagu Xięcia, którego wezwan  strateca Francja oplakuje, przeto Król poleci , aby wspomniane wieńce oddane zostały Xi znej.“

— Nadeszły tu wiadomo , datowane 6-go b. m. z Tangeru, że ratyfikacye traktatu zawartego w Lalla-Magnie, przed kilką dniami wymienione zostały. Jeneral Delarue miał wkrótce opu ci  Tanger i wróci  do Paryza.

— W g ownym skladzie artyleryjskim przygotowują gorliwie wszystko, co jest potrzebne do odlatania dzia , przeznaczonych na uzbrojenie warowni Paryzkich.

— *Sentinelle de Toulon* donosi, że szedzta prowadzona w przedmiocie pożaru arsenalu, nie przyniosły żadnego skutku, i nie naprowadziły wcale na źródlo winowajcy. Znalezienie kawałka starego sznuru w okręcie *Sibille*, na warsztacie będącym, dało powód do pogłoski o znalezieniu lontu, który słu y  do podpalenia.

— Do przystani Tulo skiej wpłyną , 12-go sierpnia, okręt liniowy hiszpański, *Soberano*. Wkr cie przylegającym tam także bryg *Manzanares*, dowodzony przez Jusanta Don-Euriquez.

Dnia 19 sierpnia.

Donoszą z Bordeaux pod dniem 16 b. m., że Xi ze Nemours zasla i nieco i nie wychodzi ze swoich pokojów. W tym  samym dniu przybylo do Bordeaux dwóch Grandów hiszpańskich, mających towarzyszą Xięciu do Pampeleony.

— Oddawna już mówia, że Xi ze Aumale ma otrzymać zar ad Algierii, z tytułem Wice Gubernatora; zaciadzi jednak  trudno  względem pomieszczenia Mrsza ka Bugeaud, który, w zamian za jeneralne gubernatorstwo,   ada ministerstwa wojny. Atoli Marszałek Soult nie skłania się do opuszczenia tego wydziału; przytem imię jego wywiera przeważny wpływ na stronnictwa; aby więc te rzeczy pogodzi , za przybyciem Xięcia Isly, odbędzie się rada gabinetowa w Eu, na której wszyscy Ministrowie znajdowa  si  b d .

— Od kilku dni ciągle kr  a  goice, wysypani z ministerstwa spraw wewnętrznych do zamku Eu.

— Słychać,  e Hr. Rossi, za przyzwoleniem r  adu francuskiego, podjal si  pośrednictwa w sporach między Hiszpani  a stolic  Apostolską, i wtedy dopiero z Rzymu wyjedzie, gdy P. Castillo y Ayensa poslannictwo swoje do zamierzzonego doprowadzi celu.

А Г Л А І І

Лондонъ, 15 Августа.

Въ Standard опровергають извѣстіе, помѣщенное въ Times и другихъ журналахъ касательно войны, возникшей между Мексикою и Техасомъ. Извѣстія сіи получены въ Ливурпулѣ изъ Нью-Йорка съ пакетомъ Tidelias. Standard утверждаетъ, что извѣстіе насчетъ объявленія войны Мексикою тѣхаской республикѣ есть простая ошибка; ибо въ письмахъ изъ Верса-Круца писали, что недоразумѣнія Мексики съ Соединенными Штатами миролюбиво будутъ окончены при посредничествѣ Франціи и Англіи.

— Изъ О'Гаити чрезъ Вальпараисо получены неблагопріятныя извѣстія, простирающіяся до 25 Февраля. Въ газетѣ Océanie, отъ того же числа, сообщаютъ, что тамъ произошла ссора между властями Папеити и англійскимъ корветомъ Talbot, вслѣдствіе отказа командаира сего судна въ салютѣ 21 выстрѣломъ сначала французскому флагу, а за симъ флагу протектората. Французскіе власти недопустили корвета къ острову, по неисполнѣнію сего условия, и Talbot, поднявъ паруса, отправился къ Сандвичевымъ островомъ; онъ везеть Г. Миллера, англійскаго консула на Тихомъ Океанѣ. Однако англійскій пароходъ Salamander остался въ Папеити. Королева Помаре была въ Раалѣ съ некоторыми своими предводителями и отослала регенту, назначенному Французами въ О'Гаити, флагъ протектората, который въ Раалѣ снять былъ по ея приказанію.

— По донесенію изъ Гаити отъ 26-го Июня, между Гантскію и Доминикою республиками вспыхнули непріятельскія дѣйствія. Въ виду Портъ-Републики — столъ англійскій военный корабль, требовавшій удовлетворенія за взятіе англійскаго купеческаго судна, которое случайно находилось подлѣ шкуны, на коей бывшій президентъ Герардъ старался сдѣлать высадку на гаитскій островъ. Герардъ находился въ Сен-Тома, и потерялъ уже надежду на возвращеніе власті.

— Второй пожаръ въ Квебекѣ, по всему вѣроятно, произошелъ отъ поджигательства; власти дѣятельно отыскиваютъ виновныхъ. Между тѣмъ арестованы только одного человѣка, страдающаго помѣшательствомъ ума, который прежде предсказывалъ пожаръ. Въ этомъ новомъ несчастіи страховыя общества понесли убытки на 380,000 долларовъ. Правительство предпринимаетъ дѣятельныя мѣры, для доставленія вспомоществованій погорѣвшимъ; для первого пособія раздано 20,000 долларовъ, а въ Англіи сдѣланъ будетъ заемъ въ 400,000 долларовъ, при ручательствѣ всей квебекской провинціи.

16 Августа.

На здѣшнемъ рынке замѣтина большая дѣятельность въ торговлѣ хлѣбомъ. Спекулянты закупили почти все количество пшеницы, назначенной для продажи. Пошлина на иностранныю пшеницу понизилась до 18-ти шилиновъ съ квartera. О жатвѣ получены изъ шести провинцій неблагопріятныя донесенія. Картофель, также во многихъ мѣстахъ не родился, а въ некоторыхъ — испортился и истребленъ, изъ опасенія, чтобы употребленіе испортившагося картофеля не причинило болѣзней.

ГЕРМАНИЯ.
Баварія.

Королева Викторія 18-го с. м., въ половинѣ седьмого часа вечера, прибыла въ Бюргбургъ, гдѣ, у входа во дворецъ, встрѣчена была принцемъ Луитпольдомъ и придворными чинами.

— Король пожаловалъ принцу Альберту орденъ Св. Губерта.

Великое Герцогство-Гессенское.

17-го Августа, Ихъ Королевскія Высочества Владѣтельный гросъ-герцогъ съ своею супругою прибылъ въ Майнцъ, для свиданія съ Королевою Викторіею. На другой день, Король Пруссій съ своею супругою прибылъ въ Майнцъ на пароходѣ, на которой принималъ генераловъ и офицеровъ гарнизона этой крѣпости германского союза, а оттуда отправился по желѣзной дорогѣ чрезъ Франкфуртъ въ Берлинъ.

— По донесенію полученному 20-го Августа въ Готѣ, Королева Викторія, съ супругомъ своимъ прин-

А Н Г Л I A:

Londyn, 15 sierpnia.

Standard zbiija wiadomość, udzieloną przez Times, a powtórzoną przez inne dzienniki, o wybuchnieniu wojny między Meksykiem a Texas. Wiadomość tą przywiózł statek pocztowy Tidelias z New-Yorku do Liverpool. Standard utrzymuje, że wypowiedzenie przez Meksyk wojny państwu Texas jest prostą mylką; listy bowiem z Vera Cruz donoszą, że spodziewano się owszem w tym mieście, iż nieporozumienia Meksiku ze Stanami-Zjednoczonemi; za pośrodkiem Anglii i Francji ugody zatwierdzone będą.

— Odebrano z O'Tahiti, przez Valparaiso, niepomyślnie nowiny po 25 lutego. W gazecie Océanie, z dnia tegoż, donoszą, że wyniknęła kłótnia między władzami Papeiti i korwetą angielską Talbot, a to skutkiem odmówienia, przez dowódcę tego statku, powitania 21 wystrzałami naprzód bandery francuskiej, a potem bandery protektoratu. Władze francuskie nie dopuściły korwecie komunikacji z wyspą, dopóki warunek ten nie będzie wypełniony, i korweta wyszła pod żagle, udając się do wysp Sandwich, i wioząc z sobą P. Miller, Konsula angielskiego na Oceanie Spokojnym. Wszakże statek parowy angielski Salamander pozostał w Papeiti. Królowa Pomarch była w Rajatea, z kilku swymi wodzami, i odesłała Regentowi, mianowanemu przez Francuzów w O'Tahiti, banderę Protektoratu, która, wzniesiona w Rajatea przez agentów francuskich, z jej rozkazu obalone została.

— Według wiadomości z Hajti z d. 26 czerwca, pomiędzy Rzecznymi-pospolitami Hajtyjską i Dominikańską przeszło do kroków nieprzyjacielskich. Przed Port-Republ. stał angielski okręt wojenny, żądający zadośćuczynienia za zabranie angielskiego statku kupieckiego, który przypadkowo znajdował się obok szonera, na którym Ex-Prezydent, Herard, usiłował wylądować na wyspie Hajti. Herard znajdował się w St. Thomas, i stracił już nadzieję odzyskania władzy.

— Powtórny pożar w Quebecu, podląg wszelkiego podbieństwa, jest skutkiem umyślnego podpalenia; władze pilnie poszukują winnych. Tymczasem uwięziono tylko jednego człowieka pomieszanego na umyśle, który przedtem prorokował o pożarze. W tej nowej katastrofie Kompanie Zabezpieczeń traci 380,000 dollarów. Rząd czynnie przedsiębiorze środki ku pomocy pogorzałym; na pierwsze wsparcia rozdał 20,000 dollarów, w Anglii zaś zaciągnięta będzie pożyczka 400,000 dollarów, zaręczona przez całą prowincję Quebecu.

Dnia 16 sierpnia.

Na tutejszym targu zbożowym panuje znaczna czynność, albowiem spekulanci zakupili prawie wszystką na sprzedaż wystawioną pszenicę. Cło od pszenicy zagranicznej spadło na 18 szyllingów za kwaterę. Najświeższe wiadomości o żniwach z prowincji, brzmiały dosyć niepomyślnie. Kartofle również nie udało się w wielu miejscowościach, a w niektórych wyrzucono takowe i zniszczeno zupełnie, z obawy, aby użycie zepsutych nie stało się przyczyną chorób.

N I E M C Y.

Z Bawarii.

Królowa Wiktorya, dnia 18-go wieczorem, o pół do 7-mej przybyła do Würzburga. U głównych wschodów zamku przyjął wysoką podróżną, J. K. W. Xiążę Luitpold, z urzędnikami dworu.

— Monarcha nasz ozdobił Xięcia Alberta orderem św. Huberta.

Z Wielkiego Księstwa Hessen.

Dnia 17 sierpnia, J.J. K.K. WW. dziedziczny Wielki Xiążę z małżonką przybyli do Moguncji, dla odwiedzenia Królowej Wiktoryi. Nazajutrz, Król Jmć Prusski z małżonką, raczył przybyć do Moguncji statkiem parowym, na którym przyjmował Jeneralów i Oficerów zalogi tej twierdzy Związkowej; poczém odjechał koleją żelazną przez Frankfurt do Berlina.

— Według wiadomości otrzymanej w Gotha drogą nadwyzajną, 20-go sierpnia, Królowa Wiktorya z małżon-

(2)

цемъ Альбертомъ пріѣхала 19-го числа, въ 5 часовы по полуоди, въ Кобургъ.

kiem swoim, Xięciem Albertem, odbył dniem wprzodziej po południu o 5-ej, uroczysty wjazd do Coburga.

СЕВ. АМЕР. СОЕД. ШТАТЫ.

Съ пароходомъ *Britannia* получены въ Ливерпуль 15 Августа извѣстія изъ Нью-Йорка о бывшемъ въ семь городѣ 19 Іюля пожарѣ. Магазинъ селитры, въ самомъ началѣ пожара окначенъ былъ пламенемъ, которое такъ быстро распространилось, что въ течении вицъ четырехъ часовъ пожаръ свирѣпствовалъ уже на десяти улицахъ. Пожарная команда употребила почти сверхъестественныя усилия, чтобы остановить пожаръ, и хотя пакомецъ успѣла въ этомъ, однако 300 домовъ уже сгорѣли. Говорятъ, что потери простираются до 10-ти миллионовъ долларовъ; нѣсколѣко человѣкъ лишились при этомъ жизни. Въ журналахъ *Courrier Enquierer* оцѣниваютъ потери въ 5-ть миллионовъ и полагаютъ, что послѣдствія этого несчастнаго случая не будутъ слишкомъ ощутительны въ торгующемъ сословіи, потому что все почти сгорѣвшее имущество было застраховано. Какъ бы то ни было, половины капитала всѣхъ страховыхъ обществъ въ Соединенныхъ-Штатахъ едва будетъ достаточно на покрытие столь огромной суммы.

— Изъ Техаса пишуть, что бывшее въ Аустинѣ,
4 Іюля собраніе, единогласно приняло предложеніе о
присоединеніи страны сей къ Соединеннымъ Шта-
тамъ, и чтобы отнынѣ Техасъ былъ почитаемъ ча-
стю сильныхъ. Здѣсь ожидали, что такого будетъ мнѣ-
ніе собранія, и для того извѣстіе это не произвело
сильнаго впечатлѣнія. Вѣроятно Мексика не отпра-
вить войскъ на границу Техасса и не объявить вой-
ны Соединеннымъ Штатамъ.

Остъ-Индія.

Въ полученныхъ съ послѣднію бомбайскою почтою газетахъ сообщаютъ, что холера производила большія опустошения въ англійской Индіи. 21-й полкъ пѣхоты, состоящій изъ мадрасскихъ уроженцевъ, переменивъ квартиры, потерялъ 300 человѣкъ въ продолженіи всѣхъ дній.

Дѣй большія державы, находящіяся подъ влі-
ніемъ Англичанамъ, хотя и имѣюція еще полуизависи-
мое свое правлѣніе, извѣстное подъ называніемъ суб-
сидіарной системы, надуть вскорѣ, и единовремен-
но поглощены будуть тѣмъ могуществомъ, которое,
почти безъ пропитія крови, всю огромную восточную
Индію обратило въ великобританскую провинцію. Это
суть истаѣшіе простолы Оуда и Гидерабада. Въ перв-
вомъ изъ этихъ государствъ правительство близору-
кое, беззравственное и безжалостное, потому именно,
что предвидѣть неимѣемое свое паденіе, довело на-
родъ до такой нищеты, что исправляющей должность
великобританскаго резидента, капитанъ Шекспиръ
прекратилъ сношеніе съ Королемъ и объявилъ, что
отказывается ему въ покровительствѣ Остъ-Інді-
ского правительства. Въ Гидерабадѣ (въ Деканѣ)
повѣренный въ дѣлахъ компаніи, генералъ Фразе, со-
общаетъ генераль-губернатору, что сдѣлалось весьма
необходимымъ и даже неизбѣжнымъ, положить конецъ
политическому существованію Низама и вмѣстѣ съ
тѣмъ защищать угнетающему сію страну,—ту самую
Голконду, которая прежде столь славилась богат-
ствомъ, торговлею и промышленностію. Генераль
настаиваетъ на отчужденіе владѣтельного князя и
назначеніе ему пенсіона отъ компанії. Сіе послѣд-
нее предположеніе произошло вслѣдствіе случившей-
ся недавно кончины знаменитаго министра Голькон-
ды, Магараджи Хандау-Лля, который управлялъ э-
тимъ государствомъ въ продолженіи слишкомъ пяти-
десяти лѣтъ, необыкновеннымъ гениемъ своихъ охра-
ниль оное отъ неминуемаго паденія.

STANY ZJEDNOCZONE AMERYKI PÓŁNOCNEJ.

Otrzymano w Liverpool, 15-go sierpnia, statkiem parowym *Britannia* wiadomości z New York, o wielkim pożarze, który dotknął to miasto w dniu 19 maja lipca. Skład saletry, w samym poczatku pożaru zos. al. ogarnięty przez płomienie, a stąd ogień tak szybko się rozszerzył, że po upływie czterech godzin, już dziesięć ulic gorzało. Nad ludzkie prawie były wysilenia służby pożarnej, aby spustoszeniu tamę położyć; gdy nareście tego dokazała, już przeszło 300 domów było zupełnie zniszczonych. Szkody mają wynosić blisko 10 milionów dollarów; kilku ludzi utraciło życie. Pisma *Courier* i *Euquier* podają straty tylko na 5 milionów, i są zdania, że skutki tego nieszczęścia mogą uzupełnić się nie dając w świecie handlowym, gdyż wszystka prawie własność, pochłonięta przez płomienie, była zaaszekurowana. C. kiedyś bądź, połowa kapitału wszystkich towarzystw akcyjnych w Stanach-Zjednoczonych ledwie wystarczy na pokrycie tak ogromnej summy.

— Z Texasu donoszą, że zgromadzenie w Austin, jednymoyalnie d. 4-go lipca przyjęło wnioski co do wejścia tego kraju do Stanów Zjednoczonych; który odtąd może już być uważany za częż Ulii. Spowiedziewano się, że takie będzie zdanie zgromadzenia i wiadomość ta niewielkie sprawiła wrażenie. Według wszelkiego podobieństwa do prawdy M. yok nie poszło wojska nad granice Texasu i nie rozpoczęło westępnej wojny ze Stanami Zjednoczonemi.

INDIE WSCHODNIE.

Podług gazet przywiezionych przez ostatnią pocztę Bombajską, cholera czyni wielkie spustoszenia w Indyjskich angielskich. 21 półk piechoty krajowców z Madras, odmieniwszy, kwatery stracił 3000 ludzi w przeciągu dnia kilku.

Dwa wielkie Państwa, zawarte w promieniu wpływu angielskiego, aż jeszcze pod rządem wpół niepodległym, znany pod nazwaniem systemu subsydarynego, raną w krótko, i spółcześnie pochłonięte zostaną przez tą potęgę, która prawie bez rozlewów krwi, całe ogromne Indie Wschodnie uczyniła prowincją Wielkobrytyńską. Są to zbutwiały trony Oudh i Hyderabad. W pierwszym z tych Królestw, rząd ślepy, niemoralny i nielitościwy, dla tego właśnie iż przeczuwa niechybny swój upadek, przeprowadził lud do takiej nędzy, iż sprawujący obowiązki Rezydenta Brytyjskiego, kapitan Shakspur, zwrócił wszelkie stosunki z Królem i zapowiedział, iż cała wszelka opiekę nad nim Rządu Wschodnio-Indyjskiego. W Hyderabad (w Deccan) Sprawujący interes Kompanii, Jeneral Fraser, pisze do Wielkorządzy, iż stało się rzeczą pilnie potrzebną i nawet nieuchronną, położyc zarazem kres istnieniu politycznemu Nizamu, i kłuskom, które trapią ten kraju, tą samą Golkondę, tak niegdyś sławną z bogactw, handlu i przemysłu. Jeneral ulega na wyświadczenie Xięcia panującego i zaliczenie go do pensjonariuszów Kompanii. To ostatnia przełożenie jest skutkiem zasłego w tych czasach zgonu sławnego Ministra Golkondy, Maradži Chaudou Lal, który sprawując to państwo od lat przeszło pieciudziest, nadzwyczajnym geniuszem swoim ochroniał je od niechybnej ruiny.